

LETO I.

APRIL—MAJ 1936

Štev. 8—9

Marija zemljo blagoslavlja,
otrokom milosti deli.
Narava v cvetju jo pozdravlja.
Hlismo v cerkev tudi mi!

Nedolžna srca ji nesimo,
krasimo s cvetjem ji oltar
in s hvalnicami jo slavimo,
ker Jezusa je dala v dar.

P. Krizostom:

Majniška pesem.

Z jutranjo roso
v nedolžnih očeh,
z rožnatim cvetjem
na belih dlaneh
z lahnim korakom prihaja
rajska Cvetlica —
Kraljica maja.

Sredi demantne poljane
se nasmehne in obstane.

Šmarnice zaspane
svoje očke mencajo.

»Je že prišla, je že prišla
naša ljubljena Gospa!«
v zadregi šepetajo.

Hitro obrazke umijejo,
da v solčni rosi zasijejo
kot angelske glavice.

»Sestrice šmarnice,
zdaj je naš čas!
Zdaj nas ožarja
Marijin obraz.
Zdaj je Kraljica pri nas.«

P. R.:

Volnica naše ljube Gospe.

Gotovo poznate vsi regrat in njegove zlate kolajne, ki se kasneje spremene v »lučke« in jim ponekod pravijo »volnice naše ljube Gospe«.

Jezušček je rasel in postal čudovito zal deček, toda njegove srajčke žal niso rasle z njim. Nekega večera vidi Jezušček, da Mamica božja joče.

»Kaj Ti je? Zakaj si žalostna?« jo vpraša.

»Volnice nimam, tvoja srajčka pa je strgana, kako naj jo zašijem ali novo stkem, ti moj ubogi otrok!«

Jezušček gre nato malo pred hišo in boža regratove cvetove. Vsi regrati so silili k njemu, potegnili so nožice iz prsti in kamenja in šli bosi vedno bližje, da bi jih božja roka pobožala. Nato je bil Jezus truden in je šel spat. Regrati so se vso noč razgovarjali in trepetali od velike sreče, ker jih je mali Jezus pobožal.

Mati božja drugo jutro zgodaj vstane in pogleda skozi okno. Kaj vendar vidi? Sinoči same zlate kronice, danes same snežne kepice. Kaj je to? In gre ven in v roki ji ostane »volnica naše ljube Gospe«. Nabere si celo naročje tega puha in naprede dolge, tenke niti in nato stke iz njih Jezusu haljico.

To je zgodba o volnici — jaz bi skoro dejal o božji previdnosti. Kako dobri Bog skrbi še danes brez čudežev in vendar čudežno, da se ubožni otroci in revni starši preživljajo z najbolj skromnim denarjem, ko

imajo nekateri petkrat več in se ne morejo preživljati. To je čudež božje previdnosti. In iz takih otrok postajajo najbolj dobri fantje in najbolj pridna dekleta, ker so v skromnosti zrasli in jih čaka božji blagoslov. Bog se majhnih stvari poslužuje, da z njimi ustvari velike reči.

P. Krizostom:

Prvo in poslednje sv. obhajilo.

Blišala se je slavnostna procesija prvoobhajančkov z gorečimi svečami v rokah. Na čelu nosi ministrant banderce; za njim stopajo presrečni otroci, belo oblečeni in s cvetjem ozaljšani, svojemu Ženinu nasproti. Preko cerkvenega trga se pomika procesija, mimo hiše starega bolnega gospoda župnika, mimo župnišča, ki leži cerkvi ravno nasproti. Zvonovi zvonijo tako čudovito lepo, kot pač noben dan v letu, niti na sveti božični in velikonočni praznik ne.

»Prosim, sestra... dvignite me nekoliko,« zaprosi usmiljenko na smrt bolni župnik s slabotnim glasom. »Še enkrat... bi rad videl... svoje otroke.«

Sestra mu dvigne glavo ter jo podloži z blazino. Trudne, s smrtno senco zamrežene oči upre bolnik v procesijo, ki gre po stopnicah v svetišče. Postelja je stala tako, da je mogel gledati skozi okno v široko odprto cerkev.

Glejte jih, kako gredo božjemu Jagnjetu naproti — otroci, ki jih je stari župnik krstil, jih poučeval, jih pripravljajal za najlepši dan življenja... Sam bi jim moral deliti danes angelski Kruh, pa leži v postelji hudo bolan. Mlad duhovnik iz sosedne fare vodi njegove ljubljence k božji mizi. Oči mu postanejo vlažne, ustne pa mu vzdrhte:

»Gospod, kakor hočeš! Če me pokličeš... Pripravljen sem... tudi danes, še to uro... Tvoja volja se zgodi!«

Dobro je vedel, da je njegova bolniška postelja obenem smrtna postelja in da je njegovo življenje pojemajoča svečka, ki bo zdaj-zdaj ugasnila.

Minulo nedeljo je še opravil službo božjo, potem pa je legel. Danes je povsem pripravljen slediti Go-

spodovemu klicu. Le, ko je zagledal svoje otroke, ga je zaskalelo srce. Kako srečni so! Gotovo mislijo vsi na svojega bolnega dušnega pastirja in molijo zanj.

Zvonovi so utihnili. Procesija je že v cerkvi. Orgle bučijo. Veličastno opravilo se je že pričelo.

Izmučen zapre starček svoje oči. Z roko grabi proti srcu, ki bije tako nedopovedljivo trdo. Njegov obraz smrtno prebledi.

Skrbeče se nagne k njemu sestra in mu vlije v usta žličko okrepčevalne tekočine.

Kmalu se bolnik zopet zave in govori s težavo: »Sestra... molite... za moje... otroke. Moj Zveličar... tebi jih darujem! Ne dopusti, da bi bil kdo izmed njih... pogubljen... Ohrani jih nedolžne...«

Rahlo se premikajo njegove ustnice v tihi molitvi. Kadar odpre oči, zamiglja pred njim celo morje sveč. Skozi široko odprta cerkvena vrata more razločiti duhovnika v prazničnem plašču in tam pred obhajilno mizo celo polje belih lilij — prvoobhajančkov. — Krstno obljubo so že ponovili, zdaj molijo in pojo ter se pripravljajo na veliki trenotek, ko bo stopil v njihova srca Kristus — Kralj.

Zvonček zveni za darovanje — za predglasje — za povzdigovanje.

Približal se je trenotek vročega hrepenenja. Mašnik izgovarja z otroki prav počasi: »Gospod, nisem vreden...«

Orgle igrajo mehko, skrivnostno pesem. V cerkvi polzijo mnogim solze preko lic. Marsikateri, ki je bil že dolgo mlačen, se je spomnil na srečo svojega prvega sv. obhajila — in morda je zrastel v njegovi duši čudež milosti kot nežna pomladna cvetka...

* Vedno iskrenejše postajajo molitve umirajočega župnika. Solze globokega ganotja mu gore v trudnih očeh.

Sestra, ki ima prav tako zasolzene oči, prižge sveče na oltarčku ob postelji.

Tedaj zatrepeta zunaj mežni glas zvončka in iz cerkve se razlije prekrasen sprevod. Na čelu ministrantje s svečami in kadilnicami, nato duhovnik s

sv. popotnico, za njim otročiči, ki so pravkar prvič prejeli Gospoda.

Sestra nekoliko dvigne bolnika, ki željno pričakuje visoki obisk.

Vrata se odpro. Kralj nebes in zemlje prestopi prag bolniške sobe. Otroci pokleknejo okrog postelje, molijo in pritajeno zdihujejo.

Božji Zveličar se je združil tedaj zadnjikrat v sv. obhajilu s svojim zvestim služabnikom, ki je tisočkrat in tisočkrat poklical Gospoda iz zlatih nebes na oltar in Ga neštetokrat nosil k bolnikom.

Ko je župnik zavžil sv. popotnico, je zažarel z njegovega obraza blažen mir.

Z duščim glasom je molil gospod kaplan zahvalo po sv. obhajilu; otroci pa so glasno jokali. — Tedaj odpre bolnik še enkrat svoje oči in zašepeče: »Rad... bi še... zadnjikrat blagoslovil... svoje otročiče...«

Vsi se primaknejo tesneje k postelji. Župnik jim govori šepetaje:

»Z Bogom... ljubi otročiči! Ne pozabite... nikdar... nikdar... dneva... vašega prvega sv. obhajila. Ostanite zvesti... Gospodu! Pa... mene... se včasih... spomnite. Zadnjikrat vas... blagoslovim... Gospod Jezus, tebi priporočim te... malčke... Ne dovoli, da bi se... kateri izmed njih pogubil...«

Starček je dvignil roko v blagoslov in vsi so se pokrižali.

Tedaj so otroci glasno zajokali. Po vrsti so mu vsi poljubili roko; govoriti pa niso mogli.

*

Dan prvega sv. obhajila otrok je bil za starega župnika dan zadnjega sv. obhajila.

Tisti dan zvečer so se oglasili zvonovi, pa ne veselo, temveč žalostno tožno. Oznanjali so, da je umrl dobri pastir, oče svoje župnije, prijatelj otrok in ljubljeneц vseh ubogih ter zapuščenih.

V mesecu majniku izpolnjujte »Jezusove dneve« za prvoobhajanke, da bi vsi vredno Jezusa prvič prejeli.

Beli menihi.

Sv. Bernard.

Vsakemu narodu pošilja vse-dobrotni Bog svoje učitelje. Največji učitelj vseh narodov je Jezus sam. Toda Gospod Jezus je svojo učiteljsko oblast izročil sv. cerkvi, apostolom in vsem drugim pooblaščenim učenikom.

Med učitelji narodov zavzemajo odlično mesto tudi menihi. Menihi so tisti bogoljubni možje, ki dobesedno izvršijo, kar je Gospod nasvetoval bogatemu mladeniču v evangeliju; »Ako hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, — potem pa pridi in

hodi za menoj!« (Mt 19. 21.) Popolnoma se izročijo svetemu življenju in Jezusovi službi. Živijo v samoti, ali pa se podajajo na pot v svet; vedno se trudijo za blagor Jezusove cerkve, za rešenje duš.

Tako nam je znano, kako sta naša sveta slovanska apostola Ciril in Metod že v samostanski samoti mislila na bedne Slovane. Kako sta potem, ko ju je poklicala božja previdnost, z apostolskim navdušenjem pohitela na misijonsko polje, najprej h Kazarom, potem pa k Slovanom. To sta bila prva učitelja — meniha, ki sta prišla na slovanska tla.

Za svetima bratoma smo Slovenci čez kakih 300 let znova dobili menihe — učitelje, ne sicer z vzhoda, od koder sta bila prišla sveta brata, pač pa z zapada. L. 1136. so prispeli v slovesni procesiji, svete pesmi prepevaje, preko Alp na Dolenjsko — v Stično, kjer so ob vznožju nizkih hribov, ob bistrem potoku zasadili ustanovitveni križ ter odmerili lego po vzorcu svojega maternega samostana: Cistercija.

Kdo so beli menihi?

Cistercium je samotna pokrajina v Južni Franciji. V tistih časih, okoli l. 1098. (38 let pred ustanovit-

Cistercijanski samostan v Stični.

vijo Stične) so trije od Boga navdihnjeni menihi (opati sv. Robert, sv. Alberik in sv. Štefan) z 18 soprobrati ustanovili nov samostan — Cistercij imenovan —, v katerem so sklenili povsem posnemati velikega očeta menišтва, sv. Benedikta, o katerem ste zadnjič brali. Beli menihi so Bogu hvalo prepevali, živeli v duhovnem branju in ročnem delu. Pa naj so jih ljudje v okolici kot anđele še tako občudovali, vstopiti v njihov samostan si skoraj nihče ni upal.

Je pa tisti čas v bližini samostana, na gradu Fontén (Fontaines) živel pobožna plemiška družina. Bogoljubna mati Aleta je otroke sveto vzgajala. Zlasti se je že od nežne mladosti odlikoval krasni in nadarjeni mladenič — Bernard. 22 let je že imel, bila mu je odprta vsa slava sveta, pa čujte, nekega dne je ta viteški mladenič svojemu plemiškemu očetu razodel, da pojde v strogi cistercijanski samostan. Z očetom so se vsi domači močno začudili in Bernardu odločno branili. Pa sklep je bil storjen. Še več! Bog je sv. Bernardu dal toliko moči, da je pridobil za svojo namero še 30 svojih tovarišev. Tako je Cistercij rasel z dneva v dan — že v treh letih je ustanovil štiri nove opatiije, od katerih ena je prav tako naglo ustanavljala nove samostane proti vzhodu — do Stične.

Božji mož — sv. Bernard.

Čeprav še zelo mlad, je sv. Bernard zaradi svoje velike pobožnosti in nadarjenosti že čez nekaj let postal opat samostana v Klervouju. Pridobil je za samostan še očeta in vse svoje brate. — Mali Nivard, ki je bil za enkrat še premajhen, je jokaje vzkliknil za odhajajočimi: »Kaj hočete nebesa samo sebi pridržati, meni pa zemljo pustiti?« Tudi on je čez par let sledil bratom.

Sv. Bernard se je vsega žrtvoval svojemu samostanu. Toda klic božji ga je vabil tudi iz samostanske tišine. Pravemu papežu je tiste dni zavzel prestol neki krivi papež. Sv. Bernard, mogočni govornik, je dosegel zmago pravega papeža. Pa zopet so sv. cerkvi vedno huje začeli groziti divji Saraceni, ki so skrunili sveto deželo Gospodovo in mučili kristjane. Prega-njanim je bilo treba iti na pomoč. Sv. Bernard je bil izbran za klicarja na križarsko vojsko.

Vsepovsod ga je vedla apostolska pot. Potoval je preko naših krajev, skozi Stično, kjer je takrat že stal stiški samostan. Takrat je baje tudi določil Stični predstojnika — opata.

Koderkoli je hodil sv. Bernard, povsod je poleg apostolske službe širil tudi slavo Marijino. Sv. Bernard je največji Marijin častilec. Zgodovina mu je dala naziv: Marijine Citre. Sploh cistercijanski red slovi kot Marijin red. Vse cerkve so Mariji posvečene, kakor tudi stiška Žalostni Materi božji.

Majniški Kraljici.

P. Krizostom.

P. France Ačko.

Mirno.

1. Po - glej, ol - tar - ček sem ti pri - pra - vil, tvoj
2. Pred ta - bo luč - ko rož - no pri - ži - gam, rož -
3. Ti bi - ser si ne - be - ške mo - dro - sti. Oj

1. kip sem sre - di šmar - nic po - sta - vil.
 2. ke v is - kre - ni pro - šnji ti dvi - gam.
 3. bo - di zve - zda mo - je mla - do - sti.

1. Ti si mo - ja Kra - lji - ca, slad - ka
 2. Du - šo va - ruj pre - gre - he, Ma - ti
 3. Pe - lji sko - zi vi - har - je do ne -

1. bož - ja De - vi - ca.
 2. slad - ke u - te - he.
 3. be - ške me zar - je. } Ma - ri - ja, Ma -

1.-3. ri - ja, Ma - ri - ja.

Tinček in Tonka se v majniku vsak dan pogovarjata z nebeško Gospo.

Majniška kraljica je prišla.

Tinček in Tonka se v majniku vsak dan pogovarjata z nebeško Gospo in jo vprašujeta:

»Marija, kaj hočeš od naju?«

»Hočem,« odgovarja Marija, »hočem, da ljubita mene in moje nebeško Dete. Hočem, da se iznebita grehov. Hočem, da prenehata z vajino neubogljivostjo in trmo. Hočem da zatreta v sebi nevoščljivost in skopost, prepirljivost in laž. Hočem, da prejmeta mojega božjega Sina v svoje srce vsaj vsako nedeljo majnika. Hočem in želim, da postaneta svetnika!«

Tinček in Tonka odgovarjata vsa srečna:

»Kraljica, poslušati te hočeva. Postala bova svetnika.« In nebeška Gospa ju vpraša:

»Kaj pa hočeta vidva od mene?«

Tonka našteva:

»Prosim te pomoči, da bom lažje ubogala. Prosim te za mamico in očka, pa še za vse uboge otroke.«

Tinček pa vzdihne:

»Jaz te pa prosim za sosedovega Janezka in za vse letošnje prvoobhajančke. Pa še za tiste nesrečne dečke in deklice, ki nimajo dobrih staršev.«

Majniška Kraljica se nasmehne in izgine.

Gregor Mali:

Majniški dar.

Kaj naj, Marija ti damo,
ker si na zemljo prišla?
Prazne roké, glej imamo,
dobra, nebeška Gospa!

Jezusa ti podarimo,
ki v tabernaklju živi,
z njim ti nasproti hitimo,
sprejmi za svoje nas ti.

Cvetja ti troši narava,
majsko te solnce slavi,
speve ti poje višava,
v čast ti zbor ptičic žgoli.

Tvoji otroci smo, Mati,
svoje srcé nam odpri,
'voji želimo ostati,
vodi žioljenje nam ti!

Najlepše kreposti nedolžne mladosti.

Povest.

Vsi so se na vso moč čudili, da so bili sadeži tako zelo debeli.

»Gospe in gospodje,« je rekla gospa Cvetko, »vabim vas, da pridete čez teden dni na pokušnjo; dotlej se bodo hruške še bolj zredile in povsem dozorele.«

Vsi so povabilo sprejeli, potem pa si ogledovali še drugo sadje in cvetje.

Zadaj za gosti je z Milko, Lenčko in Metko hodila tudi Zofka. Lepe hruške so jo zelo mikale; zelo rada bi jih potrgala in snedla. A kako naj pride do njih, saj bi jo vsi videli!

»Da bi le mogla sama zaostati!« si je mislila. »A kako naj se odkrižam teh punc? Kako so tečne, da me nikoli ne puste same!«

Ko je tako iskala izgovora, da bi mogla zaostati, je začutila, da ji podveza leze dol.

»No, izgovor že imam.«

Ustavila se je torej ob zapeljivi hruški ter si začela popravljati podvezo, obenem pa je škilila za prijateljicami, gredo li naprej ali ne.

»Kaj pa počenjaš?« se obrne Milka.

Zofka: Podveza mi leze dol in jo popravljam.

Milka: Ali naj ti pomagam?

Zofka: Ne, ne, hvala, bom rajši sama.

Milka: Te bom pa počakala.

Zofka nestrpno: Oh ne, kako si sitna! Pojdi naprej, lepo te prosim!

Milka se je čudila, kaj je Zofko razdražilo, in odhitela je za Lenčko in Metko.

Toliko, da se je malo oddaljila, je že Zofka stegnila roko, pograbila hruško in jo vtaknila v žep. Stegnila je roko še drugič, a v istem hipu, ko je utrgala drugo hruško, se je Milka obrnila in videla, kako je Zofka kot blisk umaknila roko in nekaj skrila v obleko.

*Pred Marijino podobo
majnik spet nas vabi;
bratec, tudi ti Marije
v maju ne pozabi!*

*Vsak dan v svetem obhajilu
Jezusa prejemaj,
zanj, ki je življenje tvoje,
tudi druge vnemaj!*

*Zvesto z Jezusom Marija
bo s teboj hodila
in na tvoja mlada pota
lilije trosila.*

Gregor Mali.

Pridna in poslušna Milka je bila za kako tako hudo-bijo nezmožna, zato tudi še sumiti ni mogla, da bi Zofka hotela storiti, kar je pravkar zares storila.

Milka smeje: Zofka, kaj pa vendar počenjaš? In kaj si vtaknila v žep? Pa zakaj si tako rdeča?

Zofka togotno: Nič ne počenjam, če že hočeš vedeti! Ničesar nisem vtaknila v žep in tudi rdeča nisem! Si zdaj sita?

Milka še vedno vesela: Da nisi rdeča! No, kakšne se znebiš! Lenčka, Metka, pogledjte Zofko: pravi, da ni rdeča?

Zofka zajoka: Saj ne veš, kaj govoriš! Samo zato na ves glas kričiš: rdeča si, rdeča si, da bi me dražila in zmerjala! Pa ko sploh nisem rdeča! To je zelo grdo od tebe, da veš!

Temu nenadnemu izbruhu se je Milka strašno začudila: Zofka, uboga Zofka, za božjo voljo, kaj ti pa je? Prav zares te nisem mislila dražiti, kaj šele zmerjati! Če sem te užalila, oprosti mi!

Mala, dobra Milka je stekla k Zofki in jo objela. Tedaj je pa začutila, da jo je pritisnila neka debela in trda stvar. Pogledala je navzdol, zagledala veliki Zofkin žep, ga nehote z roko potipala, začutila hruške, pogledala na drevo in v trenutku vse razumela.

»Joj, Zofka, Zofka,« ji je rekla očitajoče, »kakšno grdo stvar si naredila!«

»Pusti me pri miru, ovaduška!« zavpije Zofka vsa razburjena. »Nobene stvari nisem naredila in nimaš pravice, da bi mi kaj očitala! Zato mi daj mir in si nikar ne domišljaj, da si boljša od mene!«

»Nič si ne domišljam, Zofka! Tudi mir ti bom dala. Še ne maram ne ostati pri tebi, ki nosiš v žepu ukradene hruške!«

Zofka ni mogla svoje togote nič več krotiti in že je vzdignila roko, da bi Milko udarila, ko se naenkrat spomni, da bi iz tega lahko nastala cela reč, da bi pridrli zraven še drugi in njo zalotili z ukradenimi hruškami. Zato je roko spet povesila, pokazala Milki hrbet, se zmuznila skozi neka vrata iz sadovnjaka ven, se brž skrila v gosto grmovje in začela jesti ukradeno sadje.

Milka je obstala kakor okamenela in gledala za bežečo Zofko. Tako niti opazila ni, da se je vsa družba vrnila, zagledala hruško in njo, pa so jo mama, gospe Rožnik in Kopriva pogledale z neskončnim presenečenjem.

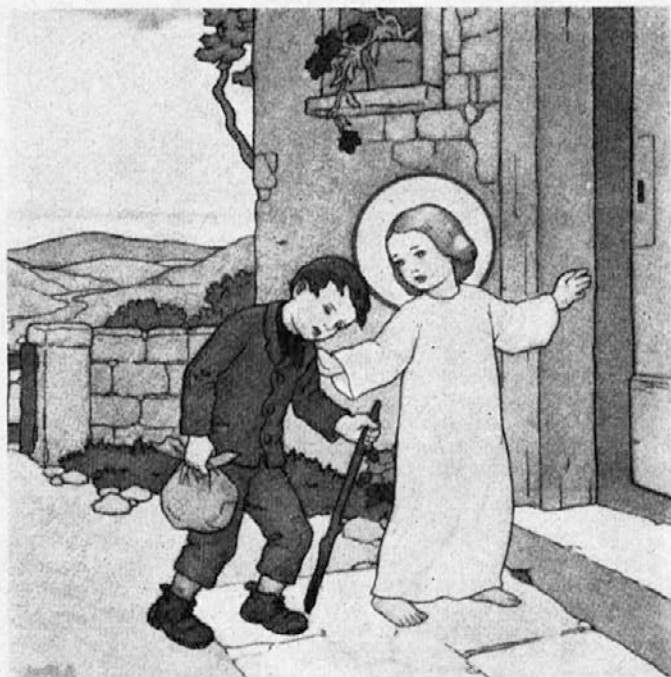
»Za božjo voljo, draga gospa,« je zavpila gospa Kopriva, »od vaših lepih hrušk sta dve izginili!«

Zdaj se je Milka zdrznila ter pogledala najprej gospe in potem še hruško.

»Milka, ali veš, kam so prešle?« vpraša gospa Cvetko.

Milka se nikoli ni zlagala, zato takoj odgovori: »Da, mama, vem.«

»Tako se vedeš, kakor da si sama kriva. Ali si jih morda ti vzela?«

»Pridite k meni vsi, ki ste trudni!«

»Oh ne, mama.«

»Kje pa so potem? Kdo je bil tako predrzen, da jih je potrgal?«

Milka pa kar molči.

Gospa Rožnik: Odgovori vendar, ljuba moja Milka! Ker veš, kje so, si dolžna povedati!

Milka pa se obotavlja: Gospa, mislim, da... da ne. Ne... ne smem povedati.

Gospa Kopriva pa se hrupno zasmije: Hahaha, natančno tako kakor Zofa, ki mi ukrade sadje in ga pojè, potem se mi pa laže! Hahaha, ali vidite zdaj svojega dobrega angelčka, ki ni nič boljši od moje hudobne smrklje! Hahaha, pretepite jo, draga gospa, pa vam bo takoj priznala, hahaha!

Milka pa se živahno odreže: »Ne, gospa, ne delam tako kakor Zofka! Ne kradem ne in tudi ne lažem se nikoli ne!«

Gospa Cvetko: A zakaj potem ne poveš, kam so hruške izginile, če dobro veš?

Milka povesi oči, zardi in čisto potihem reče: »Ne morem.«

Gospa Rožnik se je tako trdno zanesla na Milkino odkritost, da je bila o njeni nedolžnosti povsem prepričana. Tudi je rahlo slutila, da morda Milka samo iz velikodušnosti noče krivca povedati. Zato je gospe Cvetkovi, ki je kar naprej gledala svojo hčerko, nekaj šepnila. Gospa Cvetkova je zmajala z glavo in z gospema odšla. Gospa Kopriva se je še vedno posmehljivo norčevala. Uboga Milka pa je ostala sama in točila bridke solze.

Tako je nekaj časa ihtela, ko so jo naenkrat začele klicati Lenčka, Metka in Zofka.

»Milka! Milka! Kje pa vendar tičiš? Saj te iščemo že četrť ure!«

Milka si je brž obrisala solze, a oči so ji ostale rdeče in obraz zabrekel.

»Milka, ljuba moja Milka, zakaj pa jokaš?« vpraša Metka v skrbeh.

»Saj... saj... se ne jokam, samo... hu-hudo mi je.«

In ni se mogla premagati, zopet se je spustila v jok. Lenčka in Metka pa sta jo objemali in poljubovali ter kar naprej prosili, naj jima pove, zakaj je tako žalostna.

Kakor hitro je mogla spet govoriti, jima je povedala, kako so jo obdolžili, da je pojedla lepe hruške, ki je mama nanje tako zelo pazila. Zofka se je doslej delala, kakor da to nje vse skupaj nič ne briga, zdaj pa je zardela, se zbegala in končno z ginjenim in tresočim glasom vprašala: »Ali si jim povedala... da veš... da poznaš...«

Milka: Oh ne, nisem jim povedala; kar molčala sem.

Lenčka: Kaj? Praviš, da veš, kdo je hruške vzel?

Milka potihem: Vem.

Lenčka: Zakaj jim pa nisi povedala?

Milka je dvignila oči, pogledala Zofko, odgovorila pa ni.

Zofka pa je postajala vse bolj zbegana. Lenčka in Metka sta se čudili, zakaj neki je Milka v zadregi in Zofka razburjena. Končno se pa Zofka ni mogla več ustavljati odkritosrčnemu kesanju in Milkini velikodušnosti, zato je padla pred njo na kolena in jela ihteti: »Oh, oprosti mi, odpusti mi, dobra, dobra Milka! Bila sem hudobna, zelo hudobna, a nikar ne bodi name huda!«

Metka pa je Zofko pogledala in od jeze kar zažarela: ni ji mogla odpustiti, da je njeno ljubo Milko tako hudo užalila.

»Hudobna Zofa,« je zavpila, »kadar prideš k nam, vselej delaš zdražbe! Zadnjič je bila moja ljuba Milka zaradi tebe kaznovana, danes mora jokati; ne morem te videti, da veš, in to pot gre za res, kajti ti si kriva, da imajo Milko vsi za snedenko, tatico in lažnivko; ti si kriva, da veš!«

Zofka se je vsa solzna okrenila k Metki in ji krotko rekla: »Metka, spomnila si me, da moram ne samo Milko odpuščanja prositi, ampak še kaj drugega. Zato grem zdaj

naravnost svoji mačehi in drugim gospem povedat, da sem hruške jaz ukradla in morajo zato mene strogo kaznovati!«

Pri teh besedah vstane in hoče oditi, a Milka jo ujame za roko in ustavi: »Zofka, nikamor ne pojdeš! Metka, ti se pa sramuj, da si tako trdosrčna in te njeno kesanje nič ne gane!«

Metka se je premagala s tolikšno težavo, da so morale vse opaziti, stopila k Zofki in jo s solzami v očeh poljubila. Zofka je pa kar jokala ter se skušala Milki izmuzniti in steči v hišo, da bi vse priznala. A Milka jo je krepko držala in ji rekla:

»Zofka, poslušaj me! Pregrešila si se in še prav grdo; vendar pa si greh precej popravila že s tem, da se ga kesaš. Zato le priznaj moji mami in gospe Rožnikovi, a zakaj bi hotela praviti svoji mačehi, ki je tako brezsrdna in bi te neusmiljeno pretepla?«

»Zakaj? Zato da ne boš več mislila, da si ti kriva. Pretepala me bo, vem; ampak ali nisem zaslužila?«

Tedaj pa stopi iz cvetličnjaka, ki so deklice pred njim stale in je imel vrata odprta, gospa Rožnik.

»Otroci moji, vse sem slišala in hočem stvar sama urediti. Resnico bom povedala gospe Cvetkovi, gospe Koprivi pa jo prikrila in ji rekla samo toliko, da se je izkazala Milkina nedolžnost, ker je pravi krivec priznal svoj prestop: seveda pa ji krivca ne povem. Ljuba Milka, lepo in velikodušno si ravnala. Zofka, ti si bila spočetka res zelo hudobna, zdaj na koncu si pa pokazala dobro srce. Metka, tebe je pa prijateljstvo do Milke zapeljalo, da si bila preveč osorna. Lenčka pa je bila dobra in pridna. Zdaj pa skušajmo vse te sitnosti pozabiti in dan lepo končajmo! Pripravila sem vam presenečenje. Igrale bomo srečolov in dobitki so pripravljeni za vsako izmed vas.«

Ta novica je pregnala oblake žalosti. Lica so deklicam spet zasijala in vse so stekle v obednico, kjer so nanje že čakali.

Zofka je zadela lepo gospodinjsko in pisalno orodje; Milka ličen pisalnik s škatlo barv, sto narisanih slik za po-barvanje in sploh vse, kar se potrjuje pri risanju, slikanju in pisanju.

Lenčka je dobila več knjig z lepimi povestmi, ljubko škatlo za ročna dela in vse kar zraven spada, Metka pa krasno punčko iz voska in lep predalnik, poln obleke in perila za punčko.

10. Kaj je s punčko.

Metka je bila zaradi svoje punčke in omare na predale, ki jo je dobila pri srečolovu, kar očarana. Ko je namreč predale odprla, je v njih našla popolnoma vso obleko za svojo punčko, spodnjo in vrhnjo, lepo izdelano in iz dobrega blaga.

Poklicala je Milko in Lenčko in potem so vse skupaj občudovala krasni dar. Več dni so punčko oblačile, slačile, devale spat in jo spet spravljale pokonci.

Neko popoldne pa jih pokliče gospa Cvetko:

»Milka, Lenčka, Metka! Vzemite slamnike, da se gremo sprehodit!«

Milka: Pojdimo brž! Metka, pusti punčko in stecimo za mamo!

Metka: Ne! Punčko vzamem s seboj, hočem jo imeti vedno v naročju.

Lenčka: Če jo boš vedno s seboj vlačila, bo kmalu umazana in cunjasta.

Metka: Saj je ne bom vlačila, ampak nesla jo bom v naročju.

Milka: Prav, prav. Lenčka, kar pusti jo! Bo že sama kmalu spoznala, kako punčka na sprehodu človeka ovira.

Metka je v svoji trmi nesla punčko s seboj in kmalu so vse tri došle gospo Cvetkovo.

»Mamica, kam pa pojdemo?« vpraša Milka.

»V mlin, ki je v gozdu,« odvrne mama.

Metka se je malo nakremžila, kajti do mlina je bila pot precej dolga, punčka pa je bila za njene male rokice tudi precej težka.

Sredi poti pa se je gospa Cvetko ustavila, ker se je bala, da se ne bi otroci preveč utrudili. Sedla je k vznožju visokega drevesa in vzela v roke knjigo. Metka je sedla k nji, Milka in Lenčka pa nista bili trudni, zato sta tekli zdaj desno zdaj levo, ter trgali cvetlice in nabirali jagode.

»Milka, Milka,« je vpila Lenčka, »pridi hitro semkaj! Tu je vse polno rdečih jagod.«

Milka je pritekla in še Metko poklicala: »Pojdi še ti jagode brat! Zrele so in izvrstne.«

Seveda si Metka ni dala dvakrat reči in že je bila pri prijateljicah, ki sta devali jagode v velike kostanjeve liste. Začela jih je še sama nabirati. Punčka pa jo je hudo ovirala; ni namreč mogla obenem jagode nabirati in jih v rokah držati, ker so se ji sproti zmečkale.

»Moj Bog, kaj naj storim s to nadležno punco?« je mislila sama pri sebi. »Če tečem, mi nagaja, če berem jagode in če jih hočem spraviti v list, me ovira! Kaj ko bi jo položila pod tale visoki hrast? Mahu je dosti, nič ji ne bo sile.«

Posadila je punčko na vznožje hrasta, poskočila od veselja, da se je bremena znebila, ter začela z vso vnemo nabirati jagode.

Čez kake četrt ure pa se je gospa Cvetko ozrla naokoli, pogledala po nebu, ki se je pokrivalo z oblaki, vtaknila knjigo v žep, brž vstala in poklicala deklice.

»Brž, brž, punčke moje, domov moramo! Bliža se nevihta. Pohitimo, da pridemo še pred dežjem domov!«

Vse tri so hitro pritekly in ji začele ponujati vsaka svoje jagode.

»Otroci,« pravi gospa Cvetko, »zdaj ni čas, da bi se ponujale z jagodami! Vzemite jih s seboj! Le pogledjte, kako je nebo vse bolj črno! In tudi grmeti začnjenja.«

»Moj Bog, jaz se bojim!« vzklikne Metka.

Gospa Cvetko: Česa se bojiš, Metka?

Metka: Da ne bi strela udarila vame.

»Čemu bi se bala!« jo miri gospa. »Ako strela kam udari, udari navadno v drevesa ali pa v dimnike, ker štrlijo visoko v zrak in so tako oblakom najbliže. Pa tudi če bi strela udarila vate, ti ne bi storila nič žalega, ker imaš ovratno ruto iz svile pa tudi trakovi na slamniku so svileni.«

Metka: Kaj? Ali svila strelo prežene?

Gospa Cvetko: Prav tako je; strela nikoli ne udari v ljudi, ki imajo na sebi kaj svilenega. Lansko leto je moj prijatelj v mestu šel skozi najhujšo nevihto proti domu. Udarila pa je vanj strela, mu stopila uro in verižico, stopila sponke na telovniku, ključ v žepu, gumbe na suknji, njemu pa ni storila prav nič, še omamila ga ni, kajti imel je pas iz svile.

Metka: O kako sem vesela, da to vem! Zdaj se strele ne bom več bala.

Gospa Cvetko: No vidite, veter je že pritekkel povedat, da nas obišče gospa nevihta. Tecimo kar se le da, kajti v desetih minutah bo lilo kot iz škafa.

Vse tri deklice so se spustile v dir.

Gospa Cvetko pa je šla za njimi in stopala z vso naglico. Pa naj so se še tako žurile, nevihta je bila še urnejša; že so padale kaplje vse bolj na gosto, veter je pihal vse močneje. Deklice so bile zelo dobre volje. Veselile so se, da jih bo ujel ves naliv, preden bodo pritekly do doma. Dospele so do veže prav v hipu, ko jim je začela bičati lica toča.

»Otroci, zdaj pa se hitro preobujate in si preoblecite nogavice in krila,« je rekla gospa Cvetko.

Tudi sama je šla v sobo sleč premočeno obleko.

Ves popoldan in večer je močno deževalo, tako da ni bilo mogoče hoditi izpod strehe. Deklice so se v hiši igrale skrivalnice, gospe Cvetko in Rožnik pa sta jim v igri pomagali do osmih zvečer. Metka je tedaj šla spat, Milka in Lenčka pa sta brali, Milka Robinzona, Lenčka pa Grimove pravljice. Tedaj pa je pritekla v sobo Metka, bosa in je bridko jokala.

Milki in Lenčki sta kar knjigi padli iz rok in obe sta planili k Metki. Tudi gospe sta hitro vstali in hiteli Metko vpraševati, zakaj se vendar joka.

Metka pa ni mogla odgovoriti, ker so jo solze kar dušile. Gospa Rožnik ji je pregledala roke, lakete in noge, pa je videla, da hčerkica ni ranjena, ne sicer poškodovana;

zato je bila še bolj v skrbeh, kaj je neki Metko tako strašno potrla.

Končno pa je deklica le prišla do sape in izjecljala: »Moja pu... moja pu-punčka...«

»Pa kaj se je vendar zgodilo, za božjo voljo?« vpraša gospa Rožnik.

»Moja... punčka... moja lepa... punčka je ostala... v gozdu... pod drevesom. Ooo, moja punčka, ooo, moja uboga punčka, ooo!«

In Metka se je razjokala še huje.

»Tvoja punčka da je v gozdu?« se je glasno začudila gospa Rožnik. »Kaj ti vendar pride na misel! Kako pa je mogla priti v gozd?«

»Nesla sem jo na sprehod in jo posadila pod hrast. Ko sem nabirala jagode, me je ovirala. Ko smo zavoljo nevihte stekle domov, sem se pa bala groma in strele in sem punčko pozabila pod drevesom.«

»Morda jo je pa hrast obvaroval pred dežjem. Ampak le zakaj si jo nesla s seboj? Saj sem ti že večkrat rekla, da je nikar ne vlačiš s seboj, kadar greš na količkaj dolg sprehod.«

»Tudi Milka in Lenčka sta mi rekli, naj pustim punčko doma, pa nisem hotela.«

»Ljuba moja Metka, zdaj sama lahko vidiš, kako dobri Bog kaznuje neumno trmoglavost. Dopustil je, da si svojo ubogo punčko pozabila in do jutri te bo skrbelo, če se ni morda pokvarila ali če je niso raztrgale gozdne zveri, ali če je ni ukradel kak potnik.«

»Srčkana moja mamica, lepo vas prosim,« je rekla Metka in roke sklenila, pošljite v gozd hlapca po mojo punčko! Tako natančno mu bom popisala, kje je, da jo bo gotovo takoj našel.«

»Kaj! Hočeš torej, naj ubogi hlapec skozi grozni naliv gre v temni gozd in si tako morda nakoplje bolezen ali pa ga napade volk? No, veš kaj, če bi imela kaj srca, ne bi tega zahtevala!«

»Ampak moja punčka, moja uboga punčka, kaj bo ž njo! Moj Bog, moj Bog, saj bo vsa mokra, umazana in pokvarjena!«

»Otrok moj, zelo mi je žal, da te je kaj takega zadelo, čeprav si sama kriva. Ampak zdaj le ne moremo storiti drugega, ko potrpljivo čakati do jutri zjutraj.«

Metka je povabila glavo, jokaje odšla nazaj v svojo sobo in pravila, da vso noč ne bo mogla zatisniti očesa. Legla je. Nekaj minut je še hlipala, potem pa zaspala in se prebudila šele naslednje jutro.

Vreme je bilo krasno. Metka je skočila iz postelje, da bi se hitro oblekla in še hitreje stekla iskat nesrečno punčko.

Umila se je, se počesala in oblekla, kleče zmolila »Tebe ljubim...«, pospravila zajtrk, potem pa odhitela k prija-

teljicama in mami, ki so bile že davno pripravljene na odhod in so samo nanjo še čakale.

»Hitro, hitro,« so vpile vse naenkrat.

»No pa pojdimo in pa dobro stopimo, da bomo prej pri drevesu, kjer je uboga punčka doživela tako hudo noč.«

Vse so odhitelé. Mamici sta stopili kar moči hitro, deklice pa so bolj tekle nego hodile, tako nestrpne so bile; tudi govorile niso, srce pa jim je tem močnejše bilo, čim bolj so se bližale drevesu.

Že vidim veliki hrast, pod njim mora biti punčka,« se oglasi Metka.

Še nekaj minut in že so pri drevesu. O punčki pa ne duha ne sluha, ne sledu ne tiru; pa tudi nobenega znamenja, ki bi kazalo, da je sploh kdaj tam bila.

Metka je pogledala svoji prijateljici vsa zbegana, pa tudi Milka in Lenčka sta bili močno potrti.

»Metka,« reče gospa Rožnik, »ali pa tudi zagotovo veš, da si jo pustila tukaj?«

»Prav gotovo, mamica, čisto gotovo.«

»Moj Bog! In tu je dokaz!« pravi Lenčka in pobere iz grma drobno copatko iz modrega satena.

Metka prime copatko, si jo ogleda in jame jokati. Nihče ni več spregovoril. Mamici sta krenili proti domu, deklice pa so šle žalostne za njima. Vsaka pa si je mislila:

»Kaj neki se je s punčko zgodilo? Zakaj je kar vsa izginila? Dež bi jo bil sicer zmočil in umazal, ni je pa mogel spraviti iz sveta! Volkovi takih punčk tudi ne jedo, torej je tudi volk ni odnesel.«

Tako so premišljevale in se žalostile ter prišle domov. Metka je stopila v svojo sobo, pobrala vse stvari izgubljene punčke, jih lepo zravnila in spravila v predale svoje omare, kjer jih je dobila na dan srečolova, predale zaklenila ter vzela ven ključ in ga nesla Milki.

»Milka, na!« je rekla, »tu imaš ključ od mojega predalnika. Deni ga v svojo pisalno mizo! Ker se mi je uboga punčka izgubila, hočem paziti vsaj na njene stvari. Ko bom nahranila dosti denarja, bom pa kupila novo, ki ji bo tako čisto enaka, da ji bodo oblekce in klobučki prav.«

Milka ni rekla nič, vzela ključek in ga zaklenila v predal svojega pisalnika. Šele potem je mogla iz sebe spraviti edini besedi: »Uboga Metka!«

Tudi Lenčka ni nič rekla; bolela jo je Metkina žalost, pa ni vedela, kako naj jo tolaži. Nenadoma pa ji lice oživi, skoči pokonci, steče k škatli za ročno delo, potegne iz nje denarnico in priteče nazaj k Metki.

»Srček moj, Metka, glej, s tem si lahko kupiš punčko! Prihranila sem si sedemdeset dinarjev, da bi kupila nekaj povestnih knjig; pa bom brez njih tudi lahko prebila. Zelo me veseli, da jih nisem še kupila, ker boš zdaj lahko ti kupila punčko, ki bo natančno taka, kakor je bila izgubljena.«

»O, hvala ti, dobra, ljuba Lenčka!« pravi Metka, vsa rdeča od veselja. »O, hvala, tisočkrat ti hvala! Takoj grem mamu prosit, da mi jo kupi.«

In že je stekla h gospe Rožnik, ki ji je obljubila, da ji bo preskrbela punčko takoj, ko pojde v mesto. (Dalje.)

P. K.:

Mamičina roka.

*Minuli od takrat so trije tedni celi,
fanti smo se na doorišču spoprijeli.*

*Po zraku kamni so kot blisk frčali,
mi pa smo na vsakem oglu prav oprezno stali.*

*Pa rečem vam in rad priznam:
pretepač največji bil sem sam!*

*Sivčkov Jurček v glavo mi je vrgel kamen.
Joj! Prejoj! — Pretepa konec — amen.*

*Brez zavesti ležal sem na tleh.
Dečki so zbežali, Onemel je smeh.*

*In tedaj:
mamica prišla je k meni...
Njena mehka roka dotaknila se je svojega otroka*

*Nesla me domov in rano mi izmila.
Čelo stokrat vroče mi je poljubila.*

*Z belim prtom me je obvezala
in mi ljubeznivo šepetala:*

*»Vse bo dobro, srček moj!
Saj je tvoja mamica s teboj.*

*Pa nebeško Mater bom prosila,
da ti zdravje bo vrnila...«*

*Zdrknila mi preko lic je solza vroča;
ujela jo je njena roka božajoča.*

*O mamica, ti jasna moja zvezdica!
Tvoja roka res je perutnica angelska.*

*Od tedaj:
minuli so že trije tedni celi.
Pretepa s fanti nismo več imeli.*

*In zakaj?
Božjo Mater gledam v solncu tam visoko
in na čelu čutim mamičino nežno roko.*

Gregor Mali:

Tonček-pastirček.*

(Deška igra v treh dejanjih.)

O s e b e :

Tonček	Pavel
Prvi	Dva angela varuha
Drugi	Skupina dečkov
Tretji	

Prvo dejanje.

(Pašnik, v ozadju znamenje. Cinglanje zvončkov v daljavi.)

Tonček (sklene roke):

Slavljen Oče, dobri Bog!
Kar je lepega v naravi
dar je tvojih dobrih rok:
Ovčke, ki so tu pri meni,
solnce, ki mi sije zdaj,
polja, travniki zeleni,
kras morjâ in zvezd sijaj.
(Gre tja, odkoder prihaja cinglanje
zvončkov.)
Ovčke, pridno se pasite,
molit grem h kapelici.
Stvarnika z menoj slavite,
ki dobrote nam deli.
(Odide k znamenju, poklekne in moli.)

(Pavel in dečki pridejo v živahnem pogovoru na oder.)

Prvi: Ovčke vse so tukaj zbrane,
Tončka pa med njimi ni,
pel je pesmice neznane. (Kliče:)
Tonček, hej, povej, kje si?

Drugi (ga opazi zatopljenega v molitev):
Glejte, naš pastirček moli,
pri kapelici kleči.

Tretji (zasmehljivo):
Kakor pri molitvi v šoli
sklenjene rokê drži.

* Tonček, ki nastopa v tej igrici, je naš veliki škof Anton Martin Slomšek, ki je bil že kot deček globoko pobožen. Igrica je posebno primerna za otroško točko »Slomškovih proslav«, ki jih bodo letos prirejali zlasti v lavantinski škofiji. Op. ured.

Pavel: Ali tudi vi na paši
molite, tovariši?
Če bo Tonček v družbi naši,
bomo res svetniki vsi.
Jaz svetnik ne maram biti,
ker moliti je hudo;
kleti, piti in kaditi,
to na svetu je lepo. *(Se na glas zasmije.)*

Tonček: To, kar zdaj si izgovoril,
je od hudega duha!
Kaj ti je Zveličar storil,
da z besedo žališ ga?

Pavel: Vi, svetniki, le molite,
jaz pa bom še dalje klet;
vi pobožno se držite —
jaz po svoje bom živél.

Prvi: Nisi slišal, kdor ne moli,
večno bo pogubil se?
Čakaj, katehetu v šoli
bomo zatožili te.

Pavel *(s kamnom v roki)*:
Kdo bo v šoli tožil mene,
naj junaško zdaj pové!
Tale kamen mu prežene
take misli in željé.

Tonček *(pogumno stopi pred Pavla)*:
Jaz te bom zatožil v šoli,
da si žalil Jezusa,
pa če tudi kar pobiješ
s kamenjem me zdaj na tla!

Pavel *(jezno)*:
Da boš lažje držal jezik
mi za svojimi zobmi *(pokaže kamen)*,
tale kamen v roki moji
naj, svetnik, pomaga ti. *(Zažene kamen in
zbeži. Tonček pade.)*

Dečki *(razburjeni)*:
Pomagajte, pomagajte!
Tonček naš je brez moči,
nič ne diha, brez življenja
ves krvav na tleh leži.

Prvi: Hitro ga domov nesimo!

Nekateri: To bo mati žalostna!

Drugi: Jezusa zvečer prosimo,
naj mu zdravje kmalu dá!
(Odnese Tončka z odra.)

Zastor pade.

Drugo dejanje.

(Pavlova soba. Noč. Luna siplje žarke na posteljo, kjer spi Pavel.)

Pavel *(v sanjah)*:

Pred menoj pastirček Tonček
ves krvav na tleh leži,
vest me peče in vznemirja,
joj, kako popravil bi?

Jezus *(ostopi k Pavlovi postelji. Na čelu ima krvavo rano)*:

Pavel, kaj sem tebi storil,
da tako si ranil me?
S tem, kar danes si govoril,
si zelo razžalil me!

Pavel *(v sanjah sede na posteljo in govori)*:

Kdo, povej, si, ne poznam te,
kdo tako te ranil je?
Tončka res sem jaz udaril,
tebe nisem videl še.

Jezus: Kar si Tončku danes storil,
to si meni storil ti,
svojo dušo si umoril,
meni križ naložil si. *(Odide.)*

Pavlov angel varuh:

Meč v srce si mi zasadil,
zlobni varovanec moj,
z nepokorščino me ranil, —
angel varuh jaz sem tvoj.

Ko si kamenje pobiral,
sem te prosil in svaril;
opomin si moj preziral,
kri nedolžno si prelil. *(Joka.)*

Tončkov angel varuh:

Tončka, ki si ti ga ranil,
Bog se v raju veseli.
Kdo pekla bo tebe branil?
Kri, poglej, se te drži!

Pavlov angel varuh:

Pavel, vstani in spokori
se za strašni greh takoj,
Jezusu veselje stori,
ki žaluje nad teboj. *(Počasi odhajeta.)*

Pavel *(se počasi zbudi in mane oči)*:

Joj, kako sem čudno sanjal,
Jezus pred menoj je stal
in nad posteljo se sklanjal
žalosten in ves krvav.
Angeli so tu jokali, —

še jih vidim pred seboj,
spokorim naj se, dejali,
ko so bili pred menoj.
Jezus, strašen greh sem storil,
s kamnom, oh, sem ranil te;
daj mi milost, da spokoril
bom za svoje grehe se. (*Poklekne in moli.*)

Zastor pade.

Tretje dejanje.

Tončkova soba. Jutro. Prvi prizor.

Tonček (ima obvezano glavo. Sedi na klopi in gleda v podobo Srca Jezusovega):

Hvala, Jezus, za trpljenje,
ki si meni ga poslal,
rad zato bi dal življenje,
da bi Pavel tvoj postal.
Kar je hudega mi storil,
iz srca mu odpustim;
da bi Pavel se spokoril,
Jezus, rad še več trpim. (*Moli.*)

(Dečki vstopijo.)

Prvi: Dobri Tonček, ne zameri,
obiskat smo te prišli.

Drugi: Vsi smo srečni in veseli,
da ubil te Pavel ni.

Tretji: Dolg čas nam je vsem po tebi,
ker te pri ovčicah ni.
Kdaj spet s tabo bomo peli
pesmi božji Materi?

Tonček: Kje pa Pavla ste pustili,
da ga tu med vami ni?
To bi me razveselili,
če ga sem privedli bi!

Vsi: Pavla, ki je tebe ranil,
mi zelo sovražimo,
koder hoče sam naj hodi,
mi ga več ne maramo.

Tonček: Ali vsi ste pozabili,
kaj učil nas Jezus je,
da ne smemo sovražiti
njega, ki nas žalil je.

Prvi: Glejte no, hudobni Savel,
ves zamišljen semkaj gre.
Morda res postal je Pavel,
in se spreobrnil je?

Pavel (*vstopi s povešeno glavo*).

Tonček (*mu hiti nasproti*).

Pavel (*poklekne pred Tončka*):

Dragi Tonček na kolenih
odpuščenja prosim te;
obžalujem, kar sem storil,
resno bom poboljšal se.
Tudi jaz bom z vami molil,
nikdar več grdo govoril,
in predrzno v jezi klel! (*Vstane.*)

Tonček: Hvala ti, predobri Jezus,
da si Pavla vrnil mi!
Vsi zahvalit se pojdimo
k znamenju Brezmadežni!

Vsi (*gredo k znamenju in zapoje Marijino pesem.*)

Zastor pade.

P. Krizostom:

Prvoobhajanjeva molitev.

*Utrdi, Jezus, mi telo,
da v težkih dneh junaško bo.
Naj zate se borim!*

*Vso dušo mojo preosnuj
in s čednostmi jo napolnuj.
Le tebi naj živim!*

*V svetišče svojega Srca
me sprejmi, Gospodar neba.
Po tebi hrepenim.*

Molitev pred jedjo in po jedi.

Pobožni kralj Alfonz Aragonski je zvedel, da opuščajo njegovi dvorjani molitev pred jedjo in po jedi. Hotel jih je opozoriti na to njihovo dolžnost, zato jih je povabil na sijajno kosilo. Gospodje so se kosila udeležili z veliko vnamo.

Ko vstopi kralj v obednico, sedejo po običajnem pozdravu k mizi — brez molitve. Tudi kralj ta dan izjemoma ni molil.

Med obedom pa se odpro nenadoma vrata, v dvorano stopi berač, sede brez pozdrava za mizo, pa veselo je in pije. Plemenitniki zmajujejo z glavami, se zgražajo in se jeze nad nesramnim vsiljivcem, pa se ozirajo zopet in zopet v kralja pričakovaje, kdaj bo zapovedal vreči nesramneža iz obednice. Kralj je gledal resno predse in ni dal nobenega povelja.

Ko se je neznanec pokrepčal, si je obrisal usta, je vstal in brez pozdrava ali zahvale odšel.

»Gospoda moja,« vpraša kralj, »kaj mislite o tem možu?«

»Veličanstvo,« vzklikajo navzoči drug za drugim, »veličanstvo, to je nesramen človek. Ničvrednež in podlež. Pre-drznež!«

Tedaj se je kralj dvignil in je zagrmel nad navzočimi: »Vi, gospodje, ste prav tako nesramni in predrzni kot ta berač. Sleherni dan jeste pri mizi nebeškega Kralja, jeste pa z velikim tekom in hlastno. Pa sedete za mizo, kot berač, ki nas je pravkar obiskal, ne da bi prosili, ne da bi se zahvalili. Sramujte se iz dna duše!«

S povešenimi očmi in živordeči v obraz so stali dvorjani pred kraljem. Drug za drugim so se pokrižali in pričeli moliti. Od tega dne niso molitve pred jedjo in po jedi nikdar več opustili.

Olika zahteva, da človek ponižno prosi, preden prejme dobroto in da se za prejeto vljudno zahvali. To pravilo velja tudi, če je tisti, ki nam da dobroto, Bog. Lučkarji, vi ste olikani, zato ne boste molitve pred jedjo in po jedi nikdar opuščali.

H. E.:

Opravljava Ivica.

Ko je prišla Ivica v nedeljo iz cerkve, reče svoji materi: »Mati, ali si videla danes Rupnikovo Minko in Nado, kako sta bili nališpani? O, kaj sta imeli vse na glavi! Samih trakov, iglic, da se skoraj niso videli lasje. Pač jima ne pristoja, da sta tako nališpani, kadar gresta v cerkev! Zdaj pa poslušaj, mati, povedati ti hočem še nekaj drugega: zdravnikov Hinko se je ves čas igral s svojo molitveno knjižico, smejal se je in gledal okrog sebe, kakor bi bil v krčmi, ne pa v cerkvi. Županova hčerka pa se je držala, kakor da bi bila kaka kraljica, komaj da se mi je upala pogledati prijazno v oči. Učiteljevemu Milanu se je neprestano zdehalo, med pridigo in sveto mašo je pa ves čas dremal, skoraj da nisem še jaz zadremala, ko sem ga videla. Moj Bog, sem si mislila, kakšnih ljudi ima svet.«

Mati nalašč na vse to Ivici ni hotela nič odgovoriti, toda Ivica vpraša čez nekaj časa mater: »Kajne, mati, da je tako obnašanje v cerkvi zelo nedostojno, grdo in pregrešno?«

»Pač res,« odgovori mati, »tako obnašanje je nedostojno in grdo. Vendar te pa moram vprašati, ali nisi zapazila v cerkvi tudi neke deklice, ki je med sveto mašo ves čas po cerkvi zijala in ljudi ogledovala, kaj imajo na glavi, kako se vedejo, če se mogoče smejejo, če se jim zeha ali dremlje; namesto da bi pobožno molila in poslušala besedo božjo?«

Pri teh materinih besedah Ivica zardi, kajti dobro je vedela, katero deklico misli njena mati. »Res je velik greh,« nadaljuje mati, »ako se kdo v cerkvi igra in smeje, in ne

poslušša besede božje. Ali ravno tako nedostojno in pregrešno je, ako kdo okrog zija in bolj na druge ljudi pazi, kakor na sveto mašo.

Ako ti katero tako deklico poznaš, reci ji: naj najprej pred svojim pragom pometa.«

Naša Helenica.

Helenica Kosova je bila v petek, 28. februarja, še vesela in zdrava. S svojo skrbno mamico se je še sprehajala po mestu. V soboto je začutila močan glavobol. Ob pol 11. uri dopoldne je zaspala, onesvestila se je, vnela se ji je možganska mrena, nič več se ni zbudila — v noči 3. aprila se je prebudila med angelčki v nebesih, kjer prosi zdaj za svoje ljubljene starše, za svoje pridne bratce, pa tudi za svoje zveste sošolke, ki je ne bodo nikdar pozabile. Prvo nedeljo po njeni nepričakovani in nagli smrti smo darovale sveto obhajilo za njo, ki jo je Jezus tako nenadoma poklical k Sebi, da ji ni bilo mogoče prejeti niti sv. popotnice. Helenica je bila v šoli in doma zelo pridna, zato jo je njen ljubljeni Jezušček vzel tako zgodaj k Sebi.

Učenke-sošolke

II. b r. licejske osnovne šole
v Ljubljani.

Helenica Kosova s svojimi petimi bratci.

Helenici.

*Slišiš Helenica?
Vstani! dan se budi.
A na žalost —
Helenica spi.*

*Spi nepremična
v posteljici zlati,
njena duša pa plava
med rajskimi svati.*

Teržan Tatjana,
učenka 4. b razreda.

Dobri Mimici, blagi cvetki Jezusovi v spomin.

Mimica Klemenčič je bila rojena 19. marca 1923 leta v Št. Vidu pri Stični na Dolenjskem. Iz prvega razreda višje narodne šole v Št. Vidu je šla z nekaterimi tovarišicami v Kočevje, v zavod Marijin dom, kjer je želela dovršiti meščansko šolo.

Pokojna Mimica je že v detinskih letih zgubila zlato mamico. Bila je med najboljšimi učenkami in gojenkami v našem zavodu. Jezusu, ki jo je tako ljubil, je vračala ljubezen z vsakdanjim prejemanjem sv. obhajila. Toda dne 11. maja 1935 je Jezus utrgal svojo cvetko ter jo presadil na nebeško gredico. V splošni bolnišnici v Ljubljani je zatisnila svoje nedolžne oči.

— Jezus, Marija, angelci, ki jih je tako iskreno ljubila, so zdaj njena tovarišija, me pa, ki je ne pozabimo nikdar, prosimo: »Mimi, spominjaj se nas pri Jezusu in svoji nebeški Mamici!«

Učenke II. raz. mešč. šole v Kočevju.

Kozlar Liziki v spomin.

Ko se je 7. januarja danilo, je ugasnilo življenje moji součenki Kozlar Liziki. Ko se je oglasil vaški zvon in zapel svojo žalostno pesem, so zatrepetala naša srca, kajti prepričani smo bili, da je naša Lizika zaspala. Sošolci so jo radi imeli in vsak človek se je nasmejal ob šaljivi Liziki. Mala 10 let stara Lizika se je prehladila in bolezen jo je priklenila na bolniško posteljo. Tri tedne je ležala in potrpežljivo prenašala težko bolezen. Na bolniški postelji je pisala svojemu bivšemu katehetu g. Bejeku. V pismu prosi g. kateheta, naj moli zanjo. Pred smrtjo ga je želela videti, pa ni dočakala tega veselja. Bila je naročnica »Luči« in je malo pred smrtjo naročila svoji mami, da naj ne pozabi

plačati naročnine. Že dolgo ni bilo pri nas tako lepega pogreba, kot ga je imela Lizika. Vse sošolke so bile belo oblečene. Njena mlajša sestra ji je nesla lepo krono za spomin. Glasen jok otrok in starejših je odmeval po ulicah, tudi g. katehetu Bejeku so se zasolzile oči, ko je stal ob truplu mrtve Lizike, ki jo je tako rad imel in zato je prišel iz take daljave na pogreb in ji prinesel lep venec. Pogreb je vodil g. Bejek. Ob odprtem grobu smo še enkrat zajokale in vrgle prsti v prerani grob. Za ljubo Liziko žaluje njenih šest sestic in njena zlata mama in atek. V šoli je nekam prazno, ko ni več slišati glasnega smeha Lizike.

Sladko počivaj, naša draga Lizika! Moli za nas pri ljubem Jezusu!

Anica Horvat,

učenka 6. razr. v Dolnji Bistrici
v Prekmurju.

Zahvala.

Prisrčno se zahvaljujem vsem deklicam, ki so spremenile mrtvaški oder moje ljubljene hčerkice Jožice v vrtec pomladnega cvetja, kakor tudi učenki Hildi Božičevi, ki je posvetila Jožici lep članek v »Luči«.

Vsemogočni naj bo plačnik preč. g. katehetu A. Stoparju za poslednjo tolažbo in podelitev prvega sv. obhajila na smrtni postelji. Mojo iskreno zahvalo prejmite drage prijateljice Cvetka in Silva Markun, Štefi Cerar, Tonika Urana, Micika Romih, Darinka Bezjak, Anica Lučar za prekrasno cvetje in vence ter Pepi Kos, ki je tako vztrajno z nami molila ob Jožicinem smrtnem boju.

Bog bodi plačnik vsakemu in vsem skupaj, ki ste na kakršenkoli način lajšali bol meni ob bridki izgubi drage Jožice.

Gabrijele — Ljubljana, 6. aprila 1936.

Jožica Simončič, mama.

P o š t a m a l e g a J e z u s a .

Sporočam vam, ljubi prijatelji, da dobivam vsak dan cel koš pisem. Razumljivo je, da vseh ne morem priobčiti in tudi ne na vsako odgovoriti. Vesel sem pa vsakega pisma in se vam zanja lepo zahvaljujem, zlasti še, ker razberem iz njih, da ste z »Lučjo« zelo zadovoljni, da jo radi prebirate in da z vneto izpolnjujete »Jezusove dneve«. — Na nekatera pisma bom pa danes posebej odgovoril:

Anica Jančar, 5. r., Trbovlje. — Iz Tvoje pesmi o evhar. Jezusu spoznam, da ga imaš zelo rada. Molil bom zate, da boš dosegla prekrasni poklic misijonarke. Pismo bom priobčil, če bo prostor v prih. številki.

Kryl Jerica, 4. r. m. š., Ljubljana. — Vzorno izpolnjenih lističev sem bil iz srca vesel. Ne pozabi me v molitvi!

Grobelnik Marija, v. n. š., Žalec. — Prosim, napiši mi prav kratko pismo o rajni Elici, pa ga bom s sliko priobčil.

Koletnik Ivan, n. š., Razvanje. — Jako lepo pisavo imaš. Glej, da boš zopet pisal, kot si obljubil. Pa kaj zanimivega, da bom lahko priobčil.

Rejc Marijan, dij., Velenje. — Ti imaš pa zares srečo! Kar strmim. Torej tretjič si že dobil nagrado?

Holozan Emil, dij., Dev. M. v Polju. — Hvala za vse poslano. O priliki bom porabil; le pesmice niso prvovrstne. Le pogumno piši. Prvo pa je seveda šola.

Urednik.

Št. Vid pri Ljubljani.

Težko nas je zadela vest, ko nam je g. prefekt povedal, da je umrl gospod profesor, ki nas je učil slovenščino, Luka Arh. Takoj po smrti je vzplapolala črna zastava nad zavodom, znak žalosti. V petek zjutraj, dne 14. t. m. so prenesli rajnega iz njegove sobe pred glavna vrata in ga položili na mrtvaški oder. Oder so okrasili z najlepšimi cvetici. Neprenehoma so ljudje hodili kropiti, da vidijo zadnjič onega, ki je vse svoje življenje posvetil Bogu in domovini. V soboto so prenesli krsto v kapelo, kjer je prevzvišeni opravil sveto daritev za blagopokojnega g. profesorja. Po sveti maši je bil svečan pogreb. Velike množice ljudstva so se počasi pomikale proti pokopališču. Žalostno so doneli zvonovi, kakor, da tudi oni čutijo bol, ki tiči v naših srcih. Prišli smo na pokopališče. Osmošolci prineso krsto. Počasi jo spuščajo v grobnico. Prevzvišeni molijo nekaj molitev. Sledi še nekaj govorov, pevci zapoje nekaj pesmi in pogreb je končan. Mi pa se z žalostnimi srei vrnemo v zavod.

»Memento homo, quia pulvis es et in pulverem reverteris.« Pomni človek, da si prah in da se v prah povrneš!

Ahačič Jože,

dijak III. r. gimnazije,

Zavod sv. Stanislava, Št. Vid nad Ljubljano.

BOH. BISTRICA.

MALA SEM, ZATO TI NAPISEM LE PAR VRSTIC. PRED BOŽIČEM JE UMRLA MOJA NAJBOLJŠA PRIJATELJICA FERM MARICA. V ŠOLI SVA SEDELE SKUPAJ V PRVI KLOPI. RADE SVA SE IMELE IN MI JE ZDAJ ZELO DOLGČAS PO NJEJ. VSI ŠOLARJI IZ BOHINJSKE BISTRICE SMO JO SPREMILI NA POKOPALIŠČE. ZDAJ SE MARICA ŽE RADUJE Z ANGELČKI V NEBESIH.

VERICA MÜLLER

UČENKA I. A RAZREDA
V BOH. BISTRICI.

Uganke.

Rešitev ugank v št. 7. »Luči«:

1. Lep opomin se glasi: Reši svojo dušo! — Marta, pleve, Siška, Švica, jesih, sever, Adolf, jajce, stoji, Judež, kruha, Dušan, krona.

2. Pozdrav sv. križu: Pozdravljen, o sveti križ, edini ti nam upanje budiš.

Obe uganki so prav rešili: Anica Janežič, Slavko Lavrič, Medved Zora, Lesjak Pavla, Olga Babnik, Gams Štefka, Logar Tatjana Marija, Slavka Neřima, Pozaršek Veronika, Rošker Ivan, Vranetič Roza, Cizel Marija, Podgoršek Jelka, Kostevc Marija, Sušin Marija, Latin Ivan, Kostevc Anica, Rihl Alojz, Omerzu Marija, Rihtar Ema, Kink Terezija, šušterič Josip, Bertole Marija, Kostevc Mira, Podgoršek Micka, Cvetko Ana, Kene Ivan, Varlec Terezija in Petek Branko.

Izžrebani so bili: Slavka Lavrič, 5. r., Vir pri Stični; Pozaršek Veronika, 2. r. v. n. š. Barje; Kink Terezija, Pišec.

Izpolnilnica. (Holozan Emil.)

N		r		č	
j		i		a	
i		š		r	
~~~~~		u		!	~~~~~

Vstavi v predalčke te črke: a, a, č, č, i, i, j, l, n, o, t.

Črke jemlji kakor skače
šahovski konjiček!

Kaj sta to?

Imenski brata bi skoraj bila,
če črka ne bi ju ločila.
Časti ti dnevno prvi zlato tele,
ki zgradile roke so ga uvele.
Po svetu širnem drugi se znoji,
zaklade siplje božje med ljudi.

(J. Kryl.)

M	B	D	L	R	Ž	K	A
O	E	A	O	I	N	E	J
J	K	V	I	J	E	J	A
G	G	A	R	A	L	A	K
E	E	L	E	J	I	K	S
Z	N	G	M	M	R	L	S
L	D	I	A	A	E	E	O

Imena tistih, ki pošljejo vse tri pravilno rešene uganke do 1. maja, priobčimo v prihodnji številki. — Kdor bo izžreban, dobi nagrado.

»Luč« izdaja in tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (Karel Čech). Stane za vse leto Din 5.—. Urednik: Gen. lektor P. Krizostom Sekovanič O. F. M., Ljubljana, Marijin trg 4. Uprava: Ljubljana, Kopitarjeva 2, H. Ničman. Izhaja mesečno.